

KYSTVERKET

Troms og Finnmark

Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Damsveien 1
9800 VADSØ

Deres ref.:
2019/512

Vår ref.:
2017/3261-6

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Jannicke Røren

Dato:
17.09.2020

Uttalelse fra Kystverket - Innsigelser og merknader - Kommuneplanens arealdel 2020-2032 - Hammerfest kommune - Troms og Finnmark fylke

Vi viser til Deres brev datert 24.06.2020 vedrørende overnevnte.

Siden Kystverket Troms og Finnmark ga innspill til planoppstart for Kvalsund og Hammerfest kommune har det skjedd en del endringer, spesielt har regionreformen og ny havne- og farvannsløp hatt konsekvenser for Kystverkets sektoransvar og dermed også på innspill til kommunale planprosesser.

Dette vil en se i noen av merknadene fra Kystverket, da spesielt i tilknytning til det som tidligere var statlige fiskerihavner.

Vi har fremmet 5 innsigelser, hvor alle er i tilknytning til akvakultur. Samtidig har vi 16 merknader. Vi ønsker å bemerke at vi går til innsigelse for å sikre sikkerheten og fremkommeligheten i sjøarealene, men vi ønsker samtidig ikke å hindre tilrettelegging for næringsaktivitet. Vi oppfordre derfor til dialog med kommunen for å komme frem til løsninger hvor en kan tilrettelegge for oppdrettsnæringen, samtidig som vi sikrer skipstrafikken og sikker ferdsel til sjøs.

Vi vil følgende gå igjennom merknader og innsigelser.

Planbeskrivelse

Merknad 1 - 1.8.5 Vindkraft til havs – Sandskallen-Sørøya

Kommunen bemerker selv at området ligger utenfor plan- og bygningslovens virkeområde og er derfor ikke en del av kommuneplanen, men det fremkommer at det er relevant for kommunens sjøarealer.

Det samme området er også identifisert som et området for havbruk til havs. Området er i denne prosessen ikke anbefalt for konsekvensutredning av Fiskeridirektoratet.

<https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Tema/Havbruk-til-havs>. Har kommunen noen tanker rundt bruken av området til havbruk i forhold til vindkraft?

Regionkontor Troms og Finnmark

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no

For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242
----------------------	-------------------	-----------	---------------	----------	----------------

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Merknad 2 - 4.5.2 Fiskerihavner

Som skrevet i innledningen har det skjedd endringer i forbindelse med statlige fiskerihavner.

Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – roller, struktur og oppgaver, vedtatt i Stortinget, medfører at Kystverkets infrastruktur i statlige fiskerihavner overføres til de nye regionene fra og med 2020. Denne overføringen er enda ikke gjennomført i Troms og Finnmark fylke (per september 2020). Når denne overføringen vil gjennomføres er p.p. usikkert, slik at Kystverket vil inntil videre være privatrettslig eier av infrastruktur i tidligere statlige fiskerihavner.

Forvaltningsansvaret i tidligere statlige fiskerihavner er blitt endret gjennom ny lov. Den 4. juni 2019 ble ny havne- og farvannslov vedtatt. Denne loven trådte i kraft 01.01.2020.

Myndighetsfordelingen mellom kommune og stat i sjøen er mye lik som i dag. Hovedforskjellen er at Kystverket ikke lenger har vedtaksmyndighet etter 2009-lovens § 28 *Tiltak av betydning for Forsvaret eller Kystverkets anlegg*, i fiskerihavner. Det er derfor kommune som nå har myndighet etter 2019-loven i tidligere statlige fiskerihavner.

Formålsparagrafen i loven er og endret. Fiskerinæringen har hatt en særstilling i 2009-loven, hvor den i ny lov er sidestilt med alle maritime næringer. Kommunal planlegging blir dermed enda viktigere med tanke på hvordan kommunen ønsker å prioritere bruken av sjøarealene.

Kommunen har avsatt disse havnene på bakgrunn av Kystverkets tidligere innspill:

- Akkarfjord SHA204
- Forsøl SHA205
- Kvalsund SHA206
- Klubbukt SHA207
- Kokelv SHA208

Gjennom kartleggingen av statlige fiskerihavner utført av Kystverket, eier Kystverket infrastruktur (molo/kai) i disse havnene per september 2020:

- Store Vinna
- Kvalsund
- Kokelv
- Forsøl
- Rypefjord
- Hammerfest

Rypefjord og Hammerfest ligger i egen reguleringsplan, det samme gjør deler av Forsøl. Store Vinna er kun en molo, og ikke en næringsaktiv havn. Akkarfjord var tidligere en statlig fiskerihavn da det var investert i bunnkjettinger. Kystverket eier ingen infrastruktur der i dag.

Kystverket Troms og Finnmark støtter kommunen i å avsette havneområdene til havn, med en prioritering av fiskeriformålet. Det er viktig at fiskerinæringen og annet næringsliv fortsatt blir prioritert, og at statens investeringer blir ivaretatt.

Planbestemmelser

Merknad 3 – Navigasjonsinstallasjoner

Kystverket ber om at det legges inn en felles bestemmelse vedrørende navigasjonsinstallasjoner i kommuneplanen. Kystverket foreslår følgende formulering:

Innenfor planområdet tillates det vedlikehold og nyetablering av anlegg til navigasjonsmessige bruk, samt fjerning, jf. plan- og bygningsloven § 1-8, 4. ledd og § 11-11 nr. 4.

Navigasjonsinstallasjoner er sentral for sikkerhet, fremkommelighet og allmenn ferdsel.

Merknad 4 - 1.12.4 Tiltak i sjø, saksbehandling og 1.13.3 Havne- og farvannsloven

[Farledsforskriften](#) skiller mellom kommunalt sjøområde og hoved- og biled. Det betyr blant annet at kommunen skal behandle søknader om tiltak i kommunalt sjøområde og Kystverket søknader om tiltak i hoved- og biled. Et unntak fra denne bestemmelsen er tiltak gitt i § 14 3.ledd. Tiltak som nevnes i denne paragrafen skal alltid behandles av Kystverket.

Retningslinjene for 1.12.4 og 1.13.3 er noe misvisende med tanke på myndighetsfordelingen.

1.12.4: Kystverket ønsker å motta søknader om tiltak i sjø for uttalelse når myndigheten etter loven ligger hos kommunen/Hammerfest havn. Ved tiltak etter § 14 3. ledd er det Kystverket som er myndighet etter loven.

1.13.3: Kystverket er også myndighet når tiltaket påvirker farledsarealet gitt av farledsforskriften, i tillegg til tiltak nevnt i § 14 3.ledd.

Når det gjelder høringsinstanser bør det fremkomme at den listen ikke er uttømmende. Det er og flere instanser som har interesser i sjø og som skal/bør høres når det søkes om tiltak i sjø, som blant annet Fiskeridirektoratet og Sametinget m.m.

Innsigelse 1 - 5.3.1 Felles bestemmelser – Akvakultur (AK)

Kystverket Troms og Finnmark går til Innsigelse mot planbestemmelse 5.3.1 f)

Belysning ifm. Akvakulturanlegg skal utformes slik at man unngår blending og lysforurensning mht. nærliggende bebyggelse

Bakgrunn: Planbestemmelsen, slik den er formulert, går i konflikt med forskrift om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger, vedlegg 2 – Merking av akvakulturanlegg.

Virkeområdet til forskriften (§ 1) gjelder tekniske krav til og bruk, samt utforming av blant annet navigasjonsinnretninger. Det er gitt et eget vedlegg for merking av akvakulturanlegg. Merking i henhold til forskriften er et krav gitt i tillatelser til akvakulturanlegg etter havne- og farvannsloven.

Formålet med merkingen er å gi en standard for merking av anlegg som bidrar til å sørge for sikkerheten og fremkommeligheten (jf. § 1 i havne- og farvannsloven), samt navigasjonsveiledning for sjøfarende. Forskriften tar blant annet hensyn til arbeidsllys ved anleggene, og at dette ikke skal være til sjenanse eller blending for sjøfarende.

Løsningsforslag: Planbestemmelsen tas ut.

Samtidig ser vi at forskriften ikke vil ta hensyn til nærliggende bebyggelse. Vi er åpen for en dialog om en omformulering av bestemmelsen, men da må det fremkomme at hensynet til sjøsikkerhet veier tyngre enn hensynet til nærliggende bebyggelse. Forskriften vil uansett være gjeldene.

Merknad 5 - 3.1.1 Havn SHA

Bestemmelse

b) Det skal ikke etableres fortøyninger, kabler osv. Som kan vanskeliggjøre bruken av havneområdet.

Denne bestemmelsen er noe tvetydig. Hva menes med vanskeliggjøre bruken av havna. Henvises det til ferdsel i havnearealet? Bestemmelsen bør spisses for å få frem hva som ønskes.

Hvordan stiller kommune seg til mudring og utdypingstiltak i havneområdene?

Merknad 6 - 3.1.6 Havn SHA-204-208

Se på denne bestemmelsen og retningslinjen i sammenheng med merknad 2. Kystverket Troms og Finnmark støtter kommunens prioritering av fiskeriformålet.

Merknad 7 - 5.2.1 Fellesbestemmelser Ankringsområder

Bestemmelse

b) Det skal gjøres en fortløpende maritim/havnefaglig vurdering av antall risikofartøy som kan være andre på samme tid av hensyn til sikkerheten

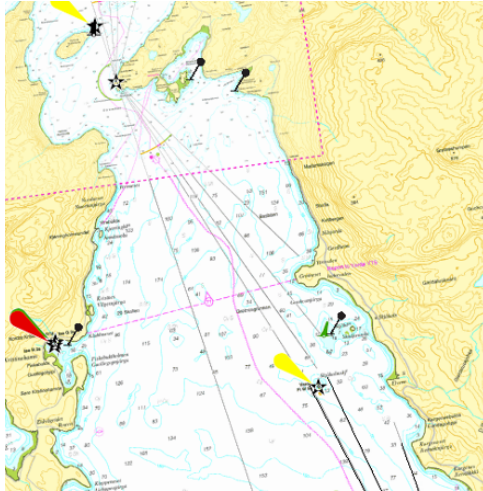
Det bør i retningslinje gis forklaring på hvordan dette skal følges opp, og hvem som har ansvaret for denne vurderingen.

Merknad 8 - 7.1.2 Bestemmelsesområde # 2 – Tidevannskraftverk

Kystverket ønsker en begrensning gitt i planbestemmelsen for å sikre nødvendig dybde gjennom Kvalsundet.

Bestemmelsen kan gjøres lik den for fortøyninger ved akvakultur, men med en annen dybde. F.eks. at det ikke er tillatt med installasjoner grunnere enn 13 meter innenfor bestemmelsesområdet. Dybden er basert på en gjennomgående standard for dybde i farled.

Merknad 9 - 1.8.9 og 6.1.2 - Grøtnes

Kystverket ønsker en nærmere dialog med kommunen om hvordan vi kan best sikre sjøtrafikken i området for ny flyplass. Det vi ser er behov for er hovedsakelig tilknyttet navigering i farleden. Der er noe lykter som er kritisk for navigeringen i hovedleden.

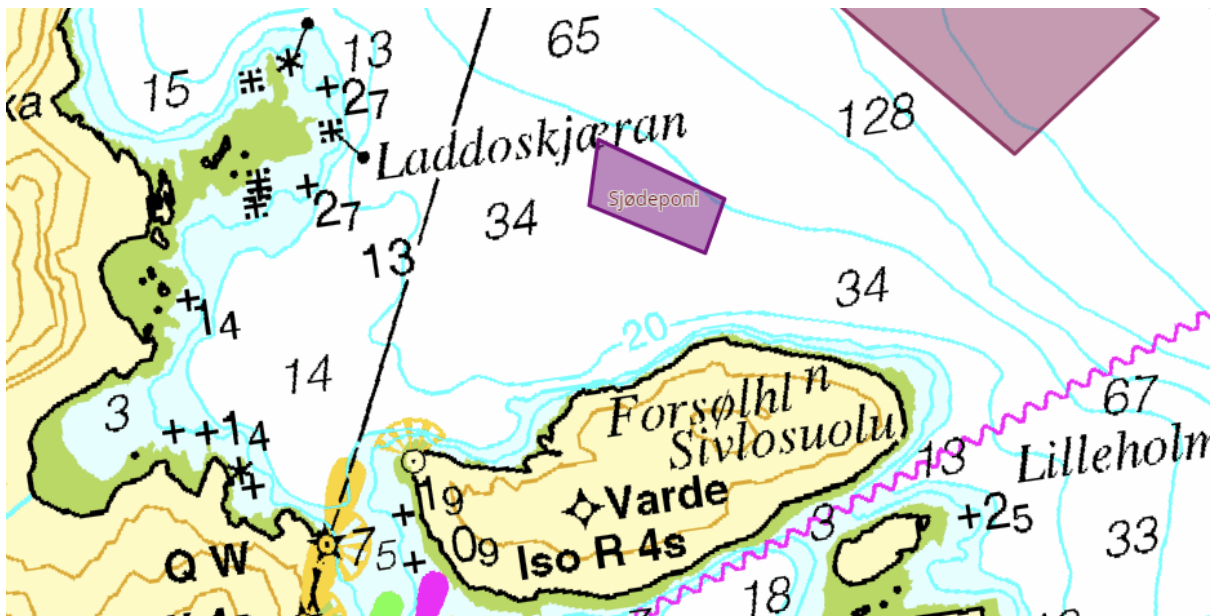
Vi foreslår å legge inn en retningslinje som sikrer hovedleden og sjøtrafikken i det videre arbeidet med en eventuell ny flyplass. Det kan for eksempel være at Kystverket skal inkluderes i saksbehandling/dialog i videre behandling av flyplassen.

Plankart/planformål

Merknad 10 – Innspill til nytt deponiområde/bestemmelsesområde

Kystverket har tidligere fått dispensasjon fra plan for et sjødeponi utenfor Forsøl. Vi beklager at dette kommer med så sent i prosessen.

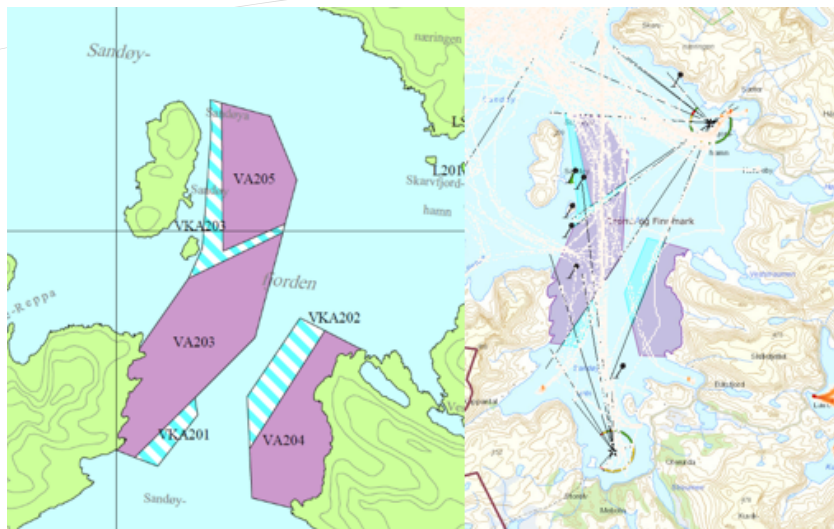
Arealet er bakgrunnen for søknad om mudre- og dumpetillatelse i forbindelse med innseilingsprosjektet til Forsøl.

Figur 2: Illustrasjon av området for deponiet

Innsigelse 2 - VA203 Akvakultur, i sammenheng med VKA2011

Kystverket Troms og Finnmark går til innsigelse mot planformål VA203 Akvakultur.

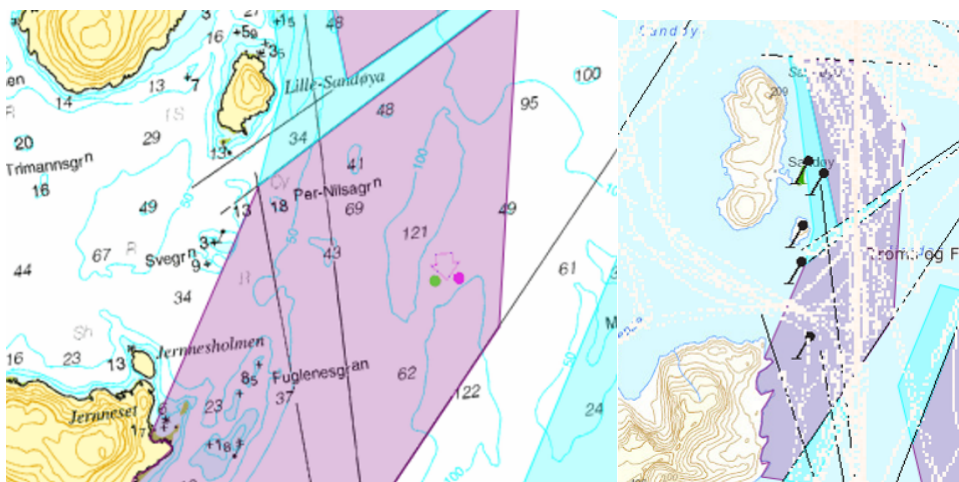

Figur 3: Plankart til venstre. AIS-sporing til høyre (1 år 2016) fra kystinfo

Vi går ikke til innsigelse mot VKA201, VKA203 og VA205, men disse områdene må sees i sammenheng med bakgrunnen for innsigelsen.

Bakgrunn: VA203 har potensial til å sperre av ferdsele mellom to fjorder. Dette er ikke i tråd med formålet til havne- og farvannslovens gitt § 1, da loven skal legge til rette for effektivitet, sikkerhet og tilgjengelighet i farvannet.

Vi ser at hensynet til Skarvfjordlykta nord for området er hensyntatt i arealfordelingen, mens lykta sør for området i Skarvskjæret ikke er tatt hensyn til. Det går i dag fiskefartøy i størrelsesorden 15-24 meter, og det er mulig det går flere fartøy under 15 meter i området. Dette med bakgrunn i at det er aktive fiskefelt, samt fisketurisme innerst i Sandøyfjorden.

Figur 4: Sjøkart som viser de relevante grunnene, samt merkingen av grunnene på kartet til høyre.

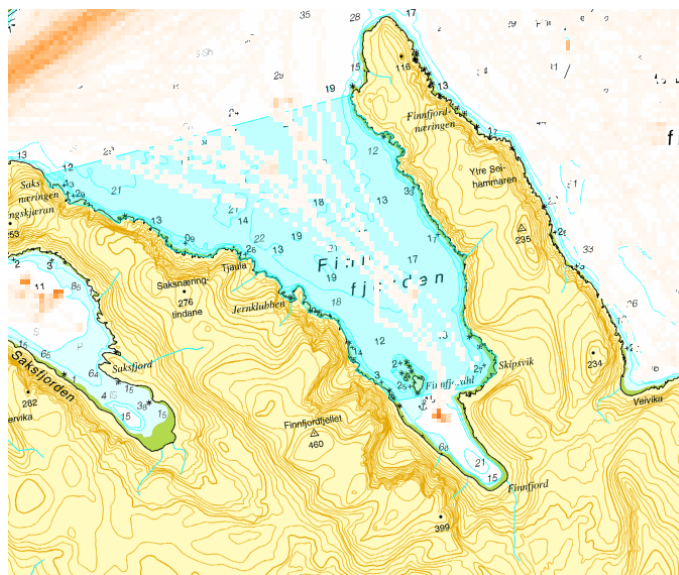
Arealavsettingen her er et eksempel på at en ikke blindt kan følge strekene på sektorlyktene i arealavsetting. Trafikken som går på sørsiden av Sandøya går mellom Svegrunnen og Fuglenesgrunnen som en ser til venstre på figur 4. Hvit sektor fra nord har ingen funksjon for dette området.

Løsningsforslag: Kystverket Troms og Finnmark ser at det er absolutt mulig å få til en arealavsetning her som både tar hensyn til ferdselen i området, samt avakulturformål. Dette ved å endre på formen til VA203, samt endre noe på VA205. Det vil være mulig å endre lyktesektoren på lykta til nord. Her ønsker Kystverket Troms og Finnmark en dialog med kommunen og eventuelt forslagstiller for å komme til en best mulig løsning.

Innsigelse 3 – VKA217 Kombiner formål akvakultur og fiske

Kystverket Troms og Finnmark går til innsigelse mot planformål VKA217 Kombinert formål.

Bakgrunn: Hele bredden til Finnfjorden er avsatt til levendelagring av fisk, samt fangstbasert levendelagring (akvakultur). Begge formålene vil gi merdeanlegg i sjø. Formålet slik det er satt sikrer ikke godt nok allmenn ferdsel i Finnfjorden, som igjen påvirker ankringsområdet innerst i fjorden.

Figur 5: Avsatt formål i forhold til trafikk og ankringsområde

Løsningsforslag: Kystverket ønsker at formålet Ferdsl er inkludert i formålet. Vi velger her å gå til innsigelse VKA217 og ikke VKA216 på bakgrunn av størrelsen på avsatt areal for VKA217 som påvirker hele fjorden.

Siden ferdsel er en dynamisk aktivitet tror vi ikke at det var en hensikt med å ikke inkludere ferdsel i formålet, og denne innsigelsen er mer en formalitet.

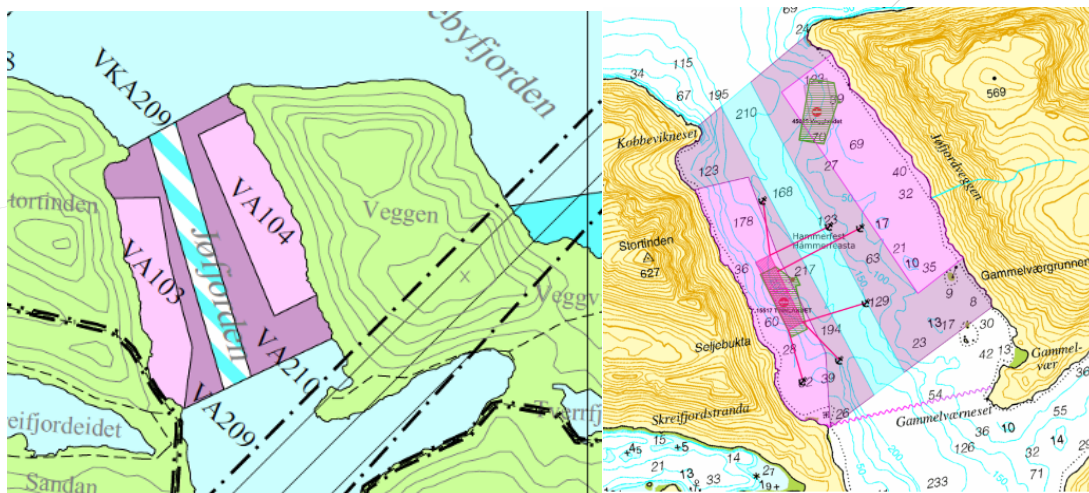
Merknad 11 - VKA16 kombinert formål akvakultur og fiske

Vi ønsker at formålet ferdsel og inkluderes i dette formål, jf. Innsigelse 3.

Innsigelse 4 - VA209 og VA210 – Akvakultur

Kystverket Troms og Finnmark går til innsigelse mot planformål VA209 og VA210.

Bakgrunn: Vi går til innsigelse mot begge akvakulturformålene/utvidelsene sammen, da disse må sees i sammenheng med tanke på ferdsel. På begge områdene er det i dag gitt tillatelser etter havne- og farvannsloven. Og ut i fra dagens plassering av anleggene er dette i tråd med de hensyn havne- og farvannsloven sikrer.

Figur 6: Areal fra plankart i forhold til dagens lokaliteter

Når det er sagt, må vi ta hensyn til mulige endringer arealavsettingen kan generere i fremtiden. Slik det er lagt opp til er det 2 600 meter kanal med ca. 300 meter bredde. Trafikken som går inn til Jøfjorden er i all hovedsak fiskefartøy (under 24 meter), samt fartøy i tilknytning til oppdrett i innløpet til fjorden.

Arealavsettingen slik den er satt gjør at sikkerheten mellom akvakulturformålene ikke er tilstrekkelig ivaretatt. Både seilingsbredden og lengden på korridoren gir større risiko for uønskede hendelser, både for oppdretter og sjøfarende.

Løsningsforslag:

Redusere VA209 og VKA210 og samtidig øke arealet VKA209.

Eller

Inkludere en bestemmelse/retningslinje hvor det kreves dialog med Kystverket i forkant av en søknad. En kan dermed se på muligheten for eventuell ny merking av fjorden eller alternativ merking på anleggene for å sikre ferdselen.

Vi imøteser gjerne en dialog for å komme til en best mulig løsning.

Merknad 12 - VA206-208 - Akvakultur

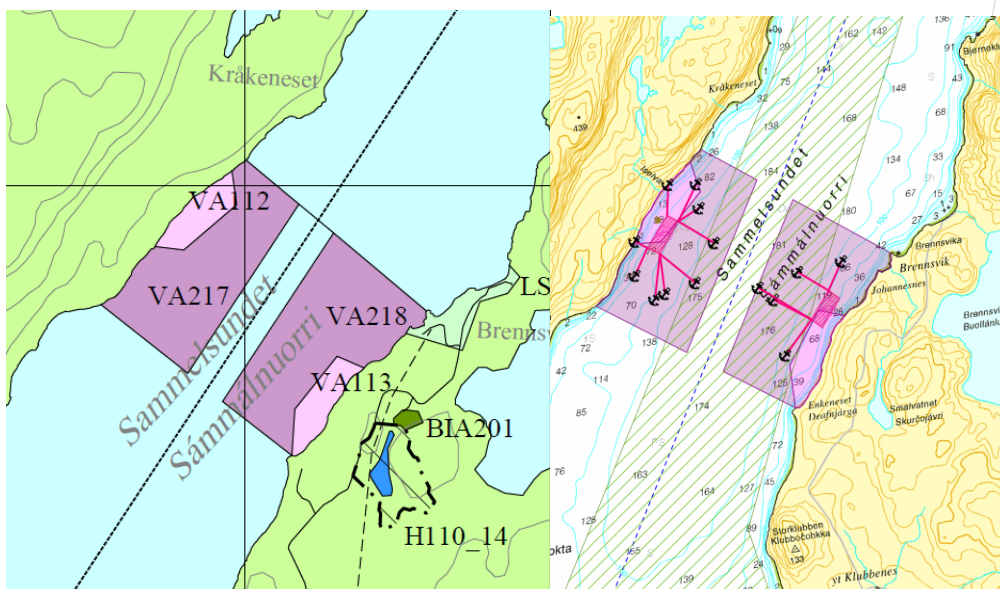
Disse akvakulturområdene ligger alle i umiddelbar nærhet til seilingsruten for hurtigbåt. Lokalitetene som ligger i dag er gitt tillatelse til og er avklart med operatør av hurtigbåten.

Kystverket ønsker at det legges en retningslinje ved disse lokalitetene om at ved søknad om endringer, evt. nytt anlegg, skal operatør av hurtigbåten spesifikt høres før tillatelse kan gis.

Innsigelse 5 – VA217 og VA218 – Akvakultur

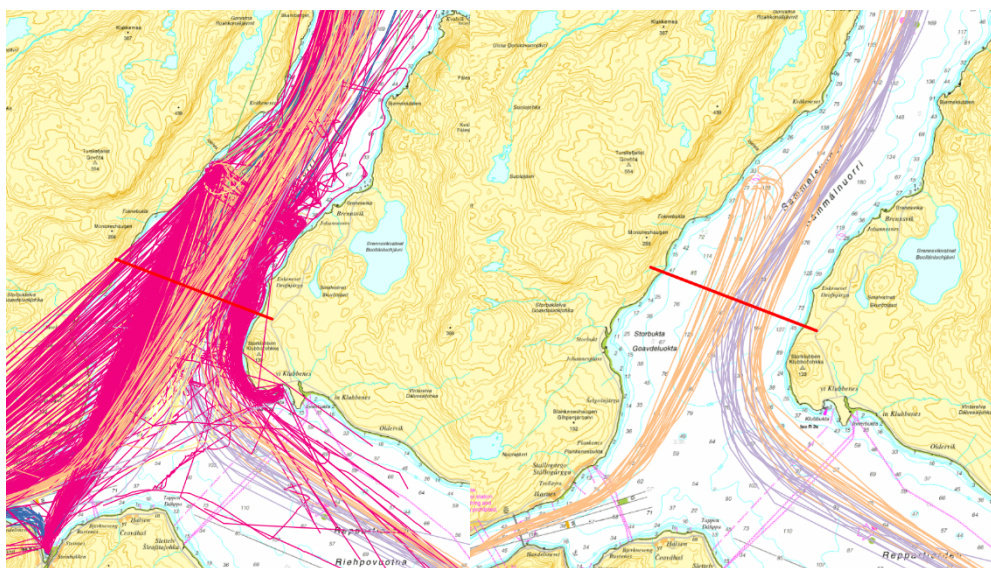
Kystverket Troms og Finnmark går til innsigelse mot planformål VA217 og VA218.

Bakgrunn: Vi går til innsigelse mot begge akvakulturformålene/utvidelsene sammen, da disse må sees i sammenheng med tanke på ferdsel. På begge områdene er det i dag gitt tillatelser etter havne- og farvannsloven. Og ut i fra dagens plassering av anleggene er dette i tråd med de hensyn havne- og farvannsloven sikrer. Arealavsetningen går i dette tilfelle i direkte konflikt med billed, *Kvalsd.-Sammelsd. -Revsbotn*, gjennom Sammelsundet.

Figur 8: Areal fra plankart i forhold til dagens lokaliteter

Bilden er hovedåren til/fra Repparfjord. Bildene under illustrer ett år med trafikk (2019). Til venstre illustrer det alle fartøystyper, mens høyre viser skip i størrelsesordenen fra 70-225 meter, hvor hovedvekten er skip i størrelsen 150-225 meter. Disse skipene har ikke anledning til å bruke Kvalundet og har derfor ingen alternativ seilingsrute enn Sammelsundet.

Figur 9: Trafikk 1 år (2019). Til venstre er all typer fartøy, til høyre er fartøy fra 70-225 meter.

Kystverket skal i henhold til farledsnormalen benytte 1000 meter bredde som et utgangspunkt for breddebehovet for sjøtrafikken i farleder, hvor en samtidig må vurdere de lokale forholdene. I dette tilfellet er det 400 meter mellom akvakulturformålene, samtidig som trafikken ved oppdrettsanleggene genererer kryssingstrafikk i leden, noe som kan tydelig sees i bildet til venstre i figur 9. Dette kompliserer bildet ytterligere og øker risikoen i leden.

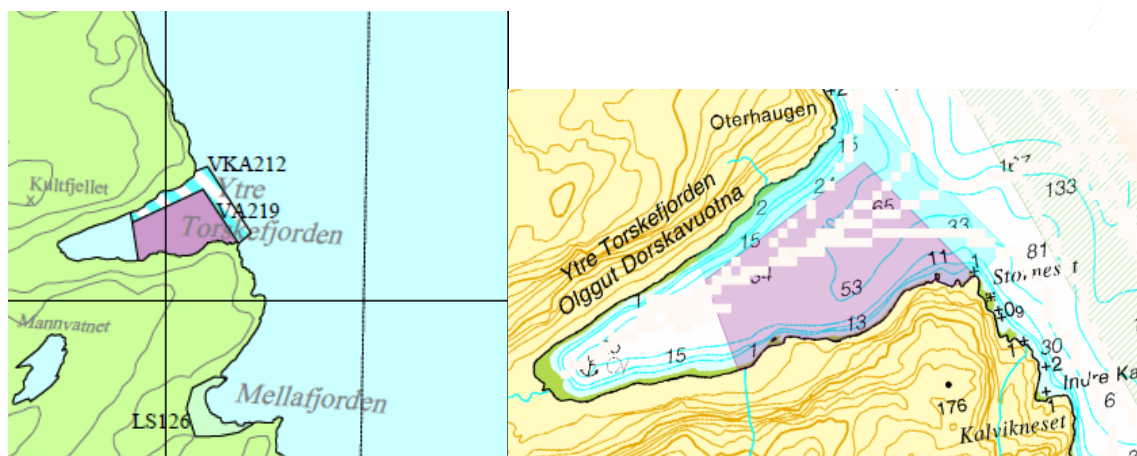
Arealavsetningen sikrer på bakgrunn av overnevnte ikke sikkerheten i farleden og er i konflikt med havne- og farvannslovens § 1 om sikker og effektiv ferdsel.

Løsningsforslag: Arealet for akvakultur innskrenkes og legges til rette for fortøyninger gjennom kombinert formål. Merk, Kystverket ønsker ikke at kombinert formål skal gå lengre ut i fjorden enn det som er avsatt til VA217 og VA218.

Det kunne vært en mulighet å se på å flytte området VA217/112 litt sørover mot Toknesbukta og VA218/113 nordover i Brennsvika. På denne måten kunne en hatt større rom for endringer i forhold til farleden.

Merknad 13 - VA219/VKA212 - Akvakultur

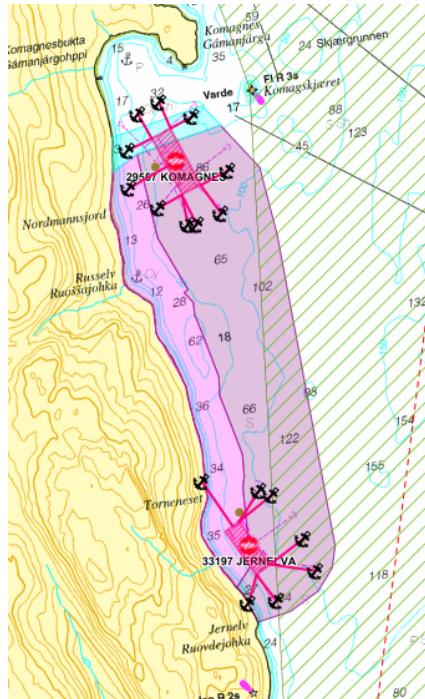
Området VKA212 som er avsatt for å sikre ferdselen inn i fjorden er ikke stort nok til å være en realistisk åpning for trafikken mellom et anlegg og land. Kystverket ønsker at VKA212 økes og VA219 reduseres. Vi går gjerne i dialog for å finne den beste avgrensningen.

Figur 10: Plankart i forhold til trafikk og sjøkart

Merknad 14 - AV215 - Akvakultur

I forhold til hovedleden vil utvidelsen av AV215 i sørenden komme for nær hovedleden. - Vi ønsker at den sørligsteden av området som går nærmest mot hovedleden endres fra AK til VKA, kombinert formål ferdsel og fortøyninger. Dette for å sikre ferdselen i hovedleden inn/ut av Hammerfest.

Figur 11: VA215 i forhold til farled og sjøkart

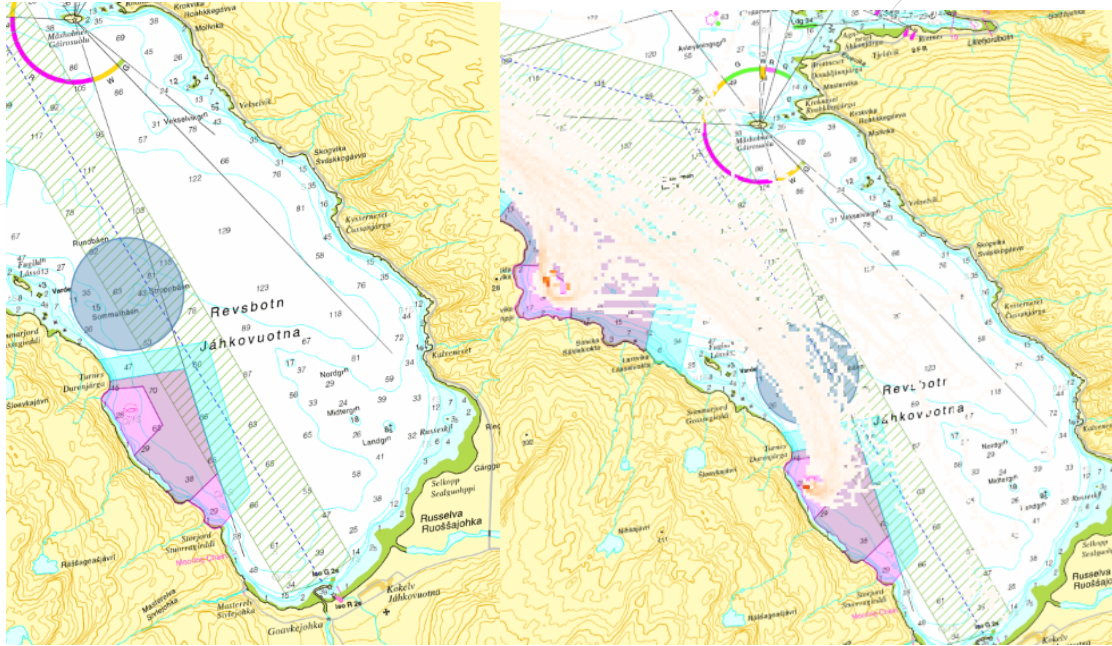
Merknad 15 - 3.1.5 SHA203 og VAO109

Dersom VAO109 og SHA203 blir fullt utnyttet samtidig kan det bli for lite friområde mellom disse. Dette er nok ikke noe som ikke skjer ofte, men kan løses med en retningslinje som sier at VAO109 ikke kan brukes dersom SHA203 er fullt utnyttet.

Merknad 16 - VAO202 Ankringsområde

Denne plasseringen av ankringsområdet ligger i konflikt med biled, samt akvakulturområdet. Da dette ser ut til å være tiltenkt som en avlasningslokalitet, som vil si at problemstillingen vil nok ikke være vedvarende over tid, men Kystverket ønsker at det her gjøres en endring i planen for å sikre ferdselen til/fra Kokelv, samt akvakulturanlegget.

Vi foreslår å flytte VAO212 til østsiden av fjorden, eventuelt legge inn en bestemmelse/retningslinje som klargjør hvordan området skal brukes og ivareta ferdselsinteressene.

Figur 12: Ankringsområdet i forhold til akvakulturformål og sjøtrafikk

Oppsummering

Kystverekt Troms og Finnmark har fremmet 5 innsigelser og 16 merknader. Vi tror at alle innsigelser vil lett la seg løse med en god dialog og arbeidsmøter dersom det er nødvendig. Vi ønsker også å takke kommunen for dialogen som har vært i forkant av planforslaget, og ser frem til videre dialog.

Vi ønsker Hammerfest kommune lykke til med det videre arbeidet.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
regiondirektør

Jannicke Røren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

HAMMERFEST HAVN KF
FISKERIDIREKTORATET
HAMMERFEST KOMMUNE

Postboks 123
Postboks 185 Sentrum
Rådhuset Rådhusplassen 1

9615 HAMMERFEST
5804 BERGEN
9600 HAMMERFEST